C/2025/3997

20.8.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 8 iulie 2025

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale României

(C/2025/3997)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([2]), în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

Considerații generale

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica bugetară și subliniază orientarea acesteia pe termen mediu, însoțită de asigurarea mai eficace și mai coerentă a respectării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([3]) care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu cel mult trei ani.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) JO L 306, 23.11.2011, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Cheltuielile nete, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială și totodată impulsionează reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]) („Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind în același timp gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. România a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(4) La 31 mai 2021, România a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 29 octombrie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României ([6]), care a fost modificată la 8 decembrie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([7]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că România a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător, este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele aferente aceleiași reforme sau investiții atinse anterior.

(5) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al României ([8]). Planul a fost prezentat în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2025-2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe șapte ani.

(6) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă 2025, în care a identificat România printre statele membre pentru care era necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([9]) la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

(7) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea, (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea.

([4]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 29 octombrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României (ST 12319/21 + ADD1).

([7]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 8 decembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 29 octombrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României (ST 15833/23 + ADD1).

([8]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al României (JO C, C/2025/647, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/647/oj).

([9]) Recomandarea a Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul de vedere al costurilor și favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(8) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unei părți semnificative a provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(9) Recomandările din 2025 specifice fiecărei țări vizează provocările-cheie în materie de politică economică ce nu sunt abordate suficient prin măsurile incluse în planurile de redresare și reziliență, ținând seama de provocările relevante identificate în recomandările specifice fiecărei țări emise în perioada 2019-2024.

(10) La 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară din 2025 pentru România. În acesta, s-au evaluat progresele realizate de România în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și s-a făcut bilanțul implementării de către România a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă România. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de România în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(11) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru România. Principalele constatări ale evaluării de către Comisie a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă România în sensul regulamentului respectiv au fost publicate la 13 mai 2025 ([10]). La 4 iunie 2025, Comisia a concluzionat că România se confruntă cu dezechilibre macroeconomice excesive. În special, vulnerabilitățile s-au accentuat pe măsură ce s-a adâncit dublul deficit bugetar și de cont curent al României, iar competitivitatea costurilor s-a deteriorat în 2024. Deficitul public ridicat a crescut și mai mult în 2024. Creșterea constantă a deficitului public și în special creșterea salariilor și a pensiilor din sectorul public au stimulat consumul privat și au adâncit deficitul de cont curent, care era deja ridicat. Costurile unitare ale muncii au cunoscut o creștere și mai accelerată în 2024, în condițiile în care ratele de creștere au fost deja foarte ridicate în anii anteriori, ceea ce a erodat competitivitatea costurilor. Soliditatea mixului de finanțare externă, bazat pe un volum considerabil de investiții străine directe nete și de fonduri UE care în trecut limitaseră creșterea datoriei externe, a fost fragilizată în 2024. Se preconizează că în 2025 și 2026 deficitul public și deficitul de cont curent nu vor cunoaște decât scăderi marginale. Se așteaptă o încetinire a creșterii costului unitar al muncii și a inflației, însă acestea vor rămâne la un nivel ridicat. Progresele în materie de politici au fost minime în 2024, iar riscurile la adresa stabilității macroeconomice s-au accentuat. Incertitudinea politică a crescut spre sfârșitul anului trecut, ceea ce a făcut ca România să fie vulnerabilă la schimbările percepției investitorilor și la costurile mai mari ale îndatorării. Legătura dintre bănci și entitățile suverane este cea mai puternică din UE și s-a consolidat și mai mult în 2024. La sfârșitul anului 2024 a fost adoptat un pachet semnificativ de măsuri de consolidare bugetară, care include înghețarea pensiilor și a salariilor publice, dar acesta mai trebuie să fie acompaniat de măsuri suplimentare prin care să se asigure respectarea deplină a țintelor prevăzute în planul bugetar-structural pe termen mediu. La începutul anului 2025 a fost adoptată o reformă a modului de stabilire a salariului minim. Punerea în aplicare a planului bugetar-structural pe termen mediu și a unei reforme fiscale în 2025 ar putea reduce în mod semnificativ vulnerabilitățile bugetare. În plus, sunt necesare reforme structurale, în special cele prevăzute în planul de redresare și reziliență, pentru a consolida competitivitatea, pentru a îmbunătăți rezultatele la export și pentru a atrage finanțare suplimentară din partea UE. Cu toate acestea, probabil că vor trebui întreprinse măsuri suplimentare. În ansamblu, în lipsa unor măsuri hotărâte care să acționeze asupra pârghiilor reformelor fiscală și structurală, există probabilitatea ca deficitul bugetar și cel extern să rămână la un nivel prea ridicat, ceea ce înseamnă că România va fi expusă puternic la schimbări ale percepției investitorilor și la șocuri exogene.

([10]) Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2025) 126 final.

Evaluarea raportului anual privind progresele înregistrate

(12) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pentru România: 5,1 % în 2025, 4,9 % în 2026, 4,7 % în 2027 și 4,3 % în 2028, care corespund ratelor de creștere maxime cumulate calculate prin raportare la 2023 de 20,2 % în 2025, 26,0 % în 2026, 31,9 % în 2027 și 37,6 % în 2028. În perioada 2025-2030, aceste rate maxime de creștere a cheltuielilor nete coincid cu traiectoria corectivă stabilită în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97, astfel cum a recomandat Consiliul la 21 ianuarie 2025 pentru a se pune capăt situației de deficit excesiv ([11]). România nu a prezentat încă un raport anual privind progresele înregistrate referitor la măsurile luate ca răspuns la recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv, la punerea în aplicare a setului de reforme și de investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare și la punerea în aplicare a reformelor și investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european.

(13) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat activarea coordonată a clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025.

(14) Pe baza datelor validate de Eurostat ([12]), deficitul public al României a crescut de la 6,6 % din PIB în 2023 la 9,3 % în 2024, în timp ce datoria publică a crescut de la 48,9 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 54,8 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 19,9 %. Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([13]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2024, de 0,8 % din PIB.

(15) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025, se estimează că PIB-ul real va crește cu 1,4 % în 2025 și cu 2,2 % în 2026, iar inflația IAPC va fi de 5,1 % în 2025 și de 3,9 % în 2026.

(16) Conform acelorași previziuni, deficitul public ar urma să ajungă la 8,6 % din PIB în 2025. Scăderea preconizată a deficitului în 2025 reflectă în principal punerea în aplicare la sfârșitul anului 2024 a unui pachet de măsuri de consolidare bugetară. Acest pachet includea o înghețare nominală a salariilor și a pensiilor și o serie de măsuri suplimentare de sporire a veniturilor. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 5,4 %. Pe baza previziunilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi una contracționistă în 2025, situându-se la 1,4 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 59,4 % până la sfârșitul anului 2025. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă în principal deficitul primar foarte ridicat și, într-o mai mică măsură, o creștere a plăților aferente dobânzilor.

(17) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi") acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 0,9 % din PIB, comparativ cu 0,6 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate prin granturi acordate prin Mecanismul de redresare și reziliență permit realizarea de investiții de înaltă calitate și de reforme care vor stimula productivitatea, fără să aibă un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale României.

(18) Cheltuielile publice pentru apărare au reprezentat 1,9 % din PIB în 2021, 1,8 % din PIB în 2022 și 1,7 % din PIB în 2023 ([14]). Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile pentru apărare vor fi de 1,7 % din PIB atât în 2024, cât și în 2025. Acest procent reprezintă o scădere de 0,2 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021.

([11]) Recomandarea Consiliului în vederea încetării situației de deficit excesiv din România, ST 5038/25.
([12]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.
([13]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.
([14]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiunilor guvernamentale (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

(19) La 21 octombrie 2024, Consiliul a recomandat ([15]) României să înăsprească politica bugetară pentru a efectua o ajustare bugetară pentru întregul an 2024. În 2024, deficitul structural al României a crescut cu 2,4 puncte procentuale din PIB, ajungând la 8,8 % din PIB. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile nete ale României vor crește cu 5,4 % în 2025 și cu 26,4 % în 2024 și 2025 cumulat. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că creșterea cheltuielilor nete ale României în 2025 va depăși rata maximă de creștere recomandată, anuală și cumulată, stabilită de traiectoria corectivă, ceea ce ar corespunde unei abateri ([16]) de 0,1 % din PIB comparativ cu rata maximă de creștere anuală recomandată a cheltuielilor nete în 2025 și unei abateri de 1,7 % din PIB comparativ cu rata maximă de creștere cumulată recomandată a cheltuielilor nete în 2024 și 2025. Această creștere importantă a cheltuielilor nete este cauzată de creșterea puternică a cheltuielilor curente în 2024 (+ 18,7 % față de 2023), legată în special de masa salarială din sectorul public (+ 21,5 % față de 2023) și de transferurile sociale, care includ și pensiile (+ 19,5 % față de 2023). Abaterile preconizate nu depășesc pragul de 0,3 % din PIB stabilit pentru abaterile anuale, însă depășesc considerabil pragul de 0,6 % din PIB stabilit pentru abaterile cumulate. Aceasta înseamnă că există un risc ridicat de abatere semnificativă de la rata maximă de creștere recomandată a cheltuielilor nete și o prezumție puternică că nu se vor întreprinde acțiuni eficace.

(20) Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează că deficitul public va fi de 8,4 % din PIB în 2026. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 8,1 % în 2026. Scăderea deficitului în 2026 reflectă în principal o îmbunătățire a creșterii veniturilor publice, determinată de redresarea preconizată a activității economice. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi în mare măsură neutră în 2026. Consolidarea bugetară ar putea contribui, de asemenea, la îmbunătățirea poziției externe. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 63,3 % până la sfârșitul anului 2026. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2026 reflectă în principal persistența unui deficit primar foarte ridicat.

(21) Recomandarea de aprobare a planului pe termen mediu al României identifică setul de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare și indică un calendar pentru punerea lor în aplicare. Printre acestea se numără măsurile existente și intensificate prevăzute în planul de redresare și reziliență, cum ar fi o revizuire cuprinzătoare a cadrului fiscal care să acopere toate domeniile impozitării, modernizarea sistemului de administrare fiscală, analize anuale ale cheltuielilor, o reformă atât a pensiilor generale, cât și a pensiilor speciale și un nou mecanism de stabilire a salariului minim, precum și alte reforme și investiții, cum ar fi măsuri de îmbunătățire a finanțării întreprinderilor și o reformă a sistemului de cheltuieli al întreprinderilor de stat. Dintre reformele și investițiile care stau la baza unei prelungiri și care trebuiau realizate până la 30 aprilie 2025, unele nu au fost întreprinse, cum ar fi reforma esențială care constă în revizuirea sistemului fiscal.

Principalele provocări legate de politici

(22) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unei părți semnificative a provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se finalizeze punerea în aplicare efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a se stimula competitivitatea pe termen lung a României prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se, în același timp, echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Pentru a-și putea îndeplini până în august 2026 angajamentele asumate în planul de redresare și reziliență, este esențial ca România să urgenteze punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor prin abordarea întârzierilor în procedurile de achiziții, asigurarea unei guvernanțe eficace și consolidarea capacității sale administrative. Pentru a facilita acest proces, România trebuie să aducă modificări planului prezentat și să elimine din acesta investițiile care nu mai pot fi realizate din cauza unor circumstanțe obiective, păstrând, însă, componenta de granturi. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență în vederea implementării lui cu succes.

([15]) Recomandarea Consiliului din 21 octombrie 2024 privind politicile economice, bugetare, de ocupare a forței de muncă și structurale ale României (JO C, C/2024/6830, 21.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6830/oj).

([16]) Începând din 2026, aceste cifre vor apărea în contul de control stabilit la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

(23) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), a Fondului social european Plus (FSE+) și a Fondului de coeziune (FC), s-a accelerat în România. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. România ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, România se confruntă în continuare cu provocări, printre care se numără cele legate de educație, de ocuparea forței de muncă și de incluziunea socială, precum și stimularea competitivității regionale prin cercetare și inovare, inclusiv prin dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, sporirea rezilienței în domeniul apei, în special în estul și sudul țării, precum și asigurarea de locuințe la prețuri accesibile. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, România trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, să revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025 ([17]) prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

(24) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. România ar putea utiliza în mod optim aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

(25) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și alte fonduri ale UE, România ar trebui să abordeze cu eficacitate provocările rămase legate de decarbonizarea economiei și a producției de energie, de pregătirea și prioritizarea proiectelor mari, de calitatea și eficacitatea administrației publice, de protecția socială și accesul la servicii esențiale, de participarea pe piața forței de muncă și deficitul de competențe, de sărăcie și de excluziunea socială.

(26) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE și cele naționale și locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % în general și cu cel puțin 35 % pentru IMM-uri, și a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test de rezistență sistematic pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Pentru a se ridica la înălțimea acestei ambiții, România trebuie să ia, la rândul său, măsuri în acest sens. 82 % dintre întreprinderi consideră complexitatea procedurilor administrative ca fiind o problemă pentru ele atunci când desfășoară activități economice în România ([18]). Previzibilitatea procesului decizional rămâne o provocare, deoarece afectează în mod negativ mediul de afaceri. Numărul de ordonanțe de urgență ([19]) emise este în continuare ridicat, creând incertitudine și fiind de natură să obstrucționeze investițiile. În pofida faptului că există un cadru instituțional pentru desfășurarea de consultări, implicarea părților interesate relevante în conceperea și punerea în aplicare a reformelor este modestă și rareori are loc un dialog veritabil, deși recent au fost adoptate unele măsuri menite să îmbunătățească eficacitatea consultărilor. Evaluările impactului reglementărilor continuă să fie o simplă formalitate, calitatea acestora fiind discutabilă, iar utilitatea lor efectivă fiind incertă. Punerea rapidă în aplicare a reformelor prevăzute în planul de redresare și reziliență care vizează consolidarea capacității de coordonare a politicilor și de evaluare a impactului la toate nivelurile de guvernare și care îmbunătățesc calitatea consultărilor publice ar contribui la obținerea unor rezultate economice și sociale mai bune.

([17]) Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

([18]) „Atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE”, Raportul Eurobarometru Flash (aprilie 2024).

([19]) Ordonanțele de urgență ale guvernului sunt acte normative cu putere de lege. Conform articolului 115 din Constituția României, guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora. Ordonanțele de urgență intră în vigoare după ce au fost prezentate spre dezbatere camerei competente a parlamentului și după ce au fost publicate în Monitorul Oficial. Ulterior, acestea trebuie să fie aprobate de către parlament printr-o lege, dar încep să producă efecte juridice la data intrării lor în vigoare.

(27) În ciuda progreselor înregistrate de România, cu sprijinul MRR, în ceea ce privește sporirea ponderii energiei din surse regenerabile în mixul său energetic, sistemul energetic al acestei țări se bazează în continuare într-o măsură importantă pe combustibilii fosili, care reprezintă aproximativ 70 % din mixul său energetic. Eliminarea treptată a cărbunelui și limitarea utilizării gazelor naturale prin înlocuirea acestora cu alternative mai curate, în special cu surse regenerabile de energie, ar îmbunătăți calitatea aerului din România, ar reduce emisiile de CO_2 și ar proteja economia țării de șocurile prețurilor combustibililor fosili, reducând totodată gradul de dependență al acesteia și sporindu-i securitatea energetică. Având în vedere potențialul semnificativ, dar insuficient utilizat al României în ceea ce privește energia din surse regenerabile (eoliană și solară), accelerarea implementării acesteia ar putea sprijini îndeplinirea angajamentului acestei țări de a mări ponderea energiei din surse regenerabile în consumul total de energie la 38 % până în 2030, lucru care nu va fi posibil dacă se vor menține politicile actuale. România se confruntă în continuare cu multiple obstacole care împiedică implementarea energiei din surse regenerabile, de la incertitudinea prețurilor la procedurile greoaie de autorizare și la normele neclare privind utilizarea terenurilor. În special, punerea în aplicare a Legii privind energia eoliană offshore din 2024 ar putea contribui la o creștere a capacității de producere de energie electrică cu 3 până la 7 gigawați până în 2030, în timp ce realizarea de reforme suplimentare în materie de reglementare, inclusiv cele incluse în planul de redresare și reziliență, în vederea simplificării și a accelerării procedurilor de autorizare, ar putea elimina barierele din calea implementării energiei din surse regenerabile. Aceste eforturi ar permite României să își îndeplinească angajamentele asumate în materie de climă pentru 2030, creând locuri de muncă și oferind energie la prețuri mai accesibile gospodăriilor și sectorului industrial.

(28) Mărirea ponderii energiei din surse regenerabile necesită îmbunătățiri semnificative ale rețelelor de electricitate din România, care în prezent nu pot face față unei extinderi de anvergură a producției de energie eoliană și solară ([20]). Capacitatea insuficientă de transport al energiei electrice și infrastructura învechită duc la congestionarea rețelelor, la reducerea producției de energie din surse regenerabile în perioadele de vârf de producție și la dificultăți în ceea ce privește conectarea noilor proiecte. Strategia energetică a României vizează abordarea acestor probleme, pledând în favoarea modernizării și a digitalizării rețelei de electricitate (atât de transport, cât și de distribuție) cu ajutorul tehnologiilor inteligente și al stocării energiei. Acest lucru ar îmbunătăți și securitatea energetică, deoarece o rețea solidă poate gestiona mai bine creșterile bruște ale cererii sau șocurile legate de aprovizionare. În complementaritate cu această rețea națională mai puternică ar putea fi avute în vedere conexiuni mai strânse cu țările învecinate (cum ar fi Ungaria, Bulgaria, Republica Moldova și Ucraina). Proiecte precum noul interconector electric de înaltă tensiune în curent continuu (HVDC) de la Marea Neagră (care leagă zona costieră a României de la Marea Neagră cu Europa Centrală) ar putea spori fluxul transfrontalier de energie electrică și ar putea permite în viitor exporturi de energie eoliană offshore. Îmbunătățirea liniilor electrice de interconexiune transfrontalieră ar putea asigura o integrare mai bună a României pe piața europeană a energiei electrice și ar putea spori stabilitatea sistemului său energetic, sporindu-i, în același timp, securitatea energetică.

(29) În timpul recentei crize energetice, România a introdus măsuri de urgență, cum ar fi plafoane ale prețurilor și subvenții extinse pentru energia electrică și gaze, pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile de creșterea puternică a prețurilor la energie. Deși aceste intervenții au oferit soluții pe termen scurt și i-au protejat pe consumatorii vulnerabili, ele au avut un cost bugetar ridicat și au creat denaturări ale pieței. Stabilirea unor plafoane generale ale prețurilor transmite semnale greșite pieței, descurajând economiile de energie și investițiile în eficiență sau în noi capacități. Întrucât prețurile la energie s-au stabilizat, este esențial să se elimine treptat aceste scheme de sprijin de urgență. România acordă subvenții considerabile pentru combustibilii fosili fără să prevadă o eliminare treptată a acestora înainte de 2030. În special, subvențiile pentru combustibilii fosili care nu abordează în mod specific nici sărăcia energetică, nici preocupările reale în materie de securitate energetică, care împiedică electrificarea și care nu sunt esențiale pentru competitivitatea industrială ar putea face cu titlu prioritar obiectul eliminării treptate. În România, subvențiile pentru combustibilii fosili, cum ar fi sprijinul pentru aprovizionarea cu căldură a gospodăriilor și pentru acoperirea pierderilor suferite de întreprinderile din sectorul combustibililor fosili, sunt ineficiente din punct de vedere economic și prelungesc dependența de combustibilii fosili. Pe de altă parte, România ar avea de câștigat dacă ar utiliza economiile pentru a contribui la abordarea deficitului public, care este nesustenabil de ridicat. Revenirea la niște prețuri la energie nedenaturate ar putea încuraja investițiile în energia din surse regenerabile și în eficiența energetică, accelerând tranziția României către o energie curată.

(30) Investițiile în eficiența energetică (renovarea clădirilor în vederea îmbunătățirii izolării acestora și modernizarea sistemelor de încălzire), în infrastructura de mediu (modernizarea rețelelor de termoficare, îmbunătățirea sistemelor de gestionare a deșeurilor și a apei și reabilitarea zonelor industriale afectate de poluare) și tehnologiile „zero net” (dezvoltarea de noi industrii, cum ar fi componentele pentru panourile solare, asamblarea bateriilor sau chiar proiectele din domeniul hidrogenului) sunt măsuri complementare reformelor realizate de România pe partea de ofertă. Scopul acestora este de a asigura faptul că tranziția energetică este eficientă din punctul de vedere al costurilor și favorabilă incluziunii în toate regiunile, în special în regiunile dependente de cărbune, pentru a permite o tranziție echitabilă.

(31) Infrastructura României, în special cea legată de transportul durabil, energia curată și serviciile de mediu și digitale, necesită în continuare investiții semnificative, în pofida sprijinului considerabil oferit prin politica de coeziune, MRR și alte fonduri ale UE. În multe cazuri, chiar și proiectele mature se confruntă cu întârzieri, iar proiectelor mari nu li se recunoaște întotdeauna caracterul prioritar pentru a avansa într-un ritm care să le permită să se încadreze în timp. Abordarea acestor deficiențe ar spori securitatea planificării și ar permite implementarea proiectelor în timp util,

([20]) A se vedea, de exemplu, sondajele economice ale OCDE: România 2024.

lucru care contribuie adesea la atragerea de investiții private complementare. Calitatea și eficacitatea administrației publice trebuie îmbunătățite în continuare. Aplicarea și, dacă este necesar, îmbunătățirea în continuare a cadrului de planificare strategică și bugetară care a fost introdus prin planul de redresare și reziliență ar sprijini dezvoltarea pe termen lung a țării, precum și prioritizarea acțiunilor și coordonarea politicilor la nivel central și local. În special, cadrul strategic sectorial pare să fie încă fragmentat, cu suprapuneri între sectoare și fără o stabilire clară a priorităților.

(32) Participarea femeilor pe piața forței de muncă din România rămâne sub media UE (60,3 % față de media UE de 70,8 %). În plus, nivelul șomajului în rândul tinerilor este ridicat, România având a treia cea mai mare rată a șomajului în rândul tinerilor din UE (23,9 % față de media UE de 14,9 %) și cea mai mare rată din UE a tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (19,4 % față de media UE de 11 %). Îmbunătățirea situației lor și sporirea participării lor pe piața forței de muncă ar putea contrabalansa parțial tendințele demografice nefavorabile și le-ar putea oferi femeilor și tinerilor oportunități suplimentare. Abordarea provocărilor legate de măsurile de activare și de accesul la educația și îngrijirea timpurie a copiilor, în special în zonele rurale, ar fi importantă în acest sens. În 2024, doar 11,4 % dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 0 și 3 ani erau înscriși în structuri formale de îngrijire a copiilor, mult sub media UE de 39,2 %, și doar 75,7 % (față de media UE de 94,6 %) dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta intrării în învățământul primar obligatoriu participau la educație și îngrijire timpurie în 2022, însă noile creșe și servicii complementare prevăzute a fi înființate ar putea îmbunătăți disponibilitatea serviciilor de îngrijire a copiilor pe viitor. România ar putea avea în vedere o mai bună direcționare a măsurilor de activare pe piața muncii și redirecționarea sprijinului de la subvenții pentru ocuparea forței de muncă care s-au dovedit mai puțin eficace către programe de formare și informare.

(33) Deși ratele locurilor de muncă vacante rămân scăzute, România se numără printre statele membre cu cel mai mare număr de ocupații în care se înregistrează un deficit de personal. Angajatorii consideră că una dintre principalele constrângeri cu care se confruntă este faptul că lucrătorii nu dețin competențele adecvate. Rata de absolvire a învățământului terțiar și ponderea populației adulte care deține cel puțin competențe digitale de bază stagnează la un nivel scăzut, ceea ce afectează competitivitatea. Având în vedere declinul preconizat al populației în vârstă de muncă a României, lipsa de personal calificat se poate agrava în absența unor politici îmbunătățite care să ajute oamenii să își găsească un loc de muncă și să își perfecționeze competențele și care să contribuie la păstrarea talentelor. Eficacitatea programelor de perfecționare și recalificare este afectată de lipsa competențelor de bază, aspect care reiese din rezultatele slabe obținute în cadrul evaluării PISA (Programul pentru evaluarea internațională a elevilor) din 2022. În România, rata tinerilor în vârstă de 15 ani care nu dețin un nivel de bază de competențe la matematică este una dintre cele mai ridicate din UE (48,6 % față de media UE de 29,5 %). Aceeași constatare se impune în ceea ce privește competențele la discipline precum citirea (41,7 % față de media UE de 26,2 %) și științele (44 % față de media UE de 24,2 %). România își modernizează sistemul de educație și formare profesională (EFP) pentru a răspunde nevoilor pieței forței de muncă, inclusiv prin introducerea EFP în sistem dual în învățământul superior și prin consolidarea parteneriatelor cu angajatorii. Cu toate acestea, doar o mică parte dintre elevi beneficiază de programe de învățare la locul de muncă, iar ratele de ocupare a forței de muncă în rândul proaspeților absolvenți sunt scăzute. Pentru ca educația, formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții să devină mai relevante pentru piața forței de muncă, este important să se îmbunătățească implicarea întreprinderilor locale în furnizarea de cursuri de formare, iar informațiile privind competențele să fie transpuse mai bine în elaborarea de politici bazate pe date concrete și în programe de învățământ și oferte de formare adaptate.

(34) În pofida progreselor recente, România continuă să aibă una dintre cele mai ridicate rate de expunere la riscul de sărăcie sau de excluziune socială din UE, deopotrivă în rândul adulților și al copiilor (27,9 % față de media UE de 21,0 %), și un sistem de protecție socială cu un nivel scăzut de adecvare și acoperire. România trebuie să depună eforturi susținute pentru a realiza progrese în ceea ce privește reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială până în 2030. Acest lucru ar putea fi realizat prin asigurarea unei eficiențe sporite a sistemului de protecție socială, prin asigurarea unei finanțări stabile, a unei monitorizări eficace și a unei evaluări a impactului, precum și prin îmbunătățirea accesului la serviciile esențiale și de facilitare, inclusiv pentru comunitățile de romi. Asigurarea unui acces sporit la îngrijiri de sănătate de calitate rămâne o provocare, în special în zonele rurale și pentru grupurile vulnerabile. Deficitul de personal calificat limitează disponibilitatea serviciilor de îngrijire de sănătate și de îngrijire pe termen lung. Programele finanțate de UE oferă un sprijin considerabil, inclusiv prin intermediul celor 2 000 de servicii comunitare integrate care vor fi create în zonele rurale și prin consolidarea serviciilor sociale, de sănătate, de educație și de ocupare a forței de muncă. Abordarea acestor provocări ar contribui, de asemenea, la sprijinirea convergenței sociale ascendente, în concordanță cu analiza de țară din a doua etapă efectuată de Comisie în conformitate cu cadrul de convergență socială ([21]).

(35) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și concluziile sale privind existența unor dezechilibre excesive, recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în recomandările 1 și 2. Politicile menționate în recomandările 1 și 2 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de nivelul ridicat al deficitului extern și al deficitului bugetar,

([21]) SWD(2025) 95 – Analiza de țară din a doua etapă privind convergența socială, în conformitate cu cadrul de convergență socială (SCF), 2025.

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, România să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare și securitate și gradul de pregătire în aceste domenii, asigurând în același timp sustenabilitatea datoriei în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să înăsprească într-o măsură considerabilă politica bugetară pentru a se asigura că nivelul cheltuielilor nete nu se abate de la traiectoria corectivă prevăzută în cadrul procedurii aplicabile deficitelor excesive și pentru a consolida poziția externă. Să pună în aplicare setul de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare, în conformitate cu recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025.

2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să urgenteze implementarea planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ, FSE+ și FC), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa", pentru a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să amelioreze calitatea și eficacitatea administrației publice și previzibilitatea procesului decizional, asigurându-se, în același timp, că inițiativele legislative nu subminează securitatea juridică, prin desfășurarea de consultări adecvate cu părțile interesate, efectuarea de evaluări eficace ale impactului și simplificarea procedurilor administrative. Să pregătească mai bine proiectele mari de infrastructură, să le acorde prioritatea cuvenită și să accelereze punerea lor în aplicare, să se asigure că proiectele de investiții publice mature sunt implementate în timp util și să promoveze investițiile private pentru a stimula dezvoltarea economică durabilă.

4. Să reducă dependența de combustibilii fosili, în special prin accelerarea implementării energiei din surse regenerabile, îmbunătățirea capacității rețelei de energie electrică, consolidarea conexiunilor transfrontaliere de energie electrică, promovarea reformelor în materie de reglementare care reduc riscurile asociate investițiilor în proiectele de energie curată și îmbunătățirea transparenței și eficienței procedurilor de autorizare.De asemenea, să elimine treptat subvențiile pentru combustibilii fosili în sectorul încălzirii și să investească în eficiența energetică, în infrastructura de mediu și în inovare, ținând seama de disparitățile regionale, cum ar fi impactul asupra regiunilor carbonifere. Să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei și să utilizeze economiile astfel realizate pentru a reduce deficitul public.

5. Să consolideze participarea femeilor și a tinerilor pe piața forței de muncă prin îmbunătățirea eficacității politicilor active în domeniul pieței forței de muncă și a participării copiilor la educația și îngrijirea timpurie. Să abordeze lipsa de personal calificat prin ameliorarea în rândul lucrătorilor a competențelor de bază și a competențelor care sunt relevante pentru piața forței de muncă, precum și prin îmbunătățirea implicării părților interesate și utilizarea optimă a informațiilor privind competențele în politicile în materie de educație și competențe.

6. Să reducă riscurile de sărăcie și de excluziune socială prin extinderea protecției sociale și îmbunătățirea eficacității acesteia, inclusiv printr-un acces mai bun la servicii esențiale și de facilitare de calitate, cu accent pe serviciile sociale, de sănătate, educaționale și de ocupare a forței de muncă integrate, în special pentru romi și alte grupuri defavorizate, menținând în același timp sustenabilitatea finanțelor publice.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

S. LOSE